

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf. II. 267/2009/11. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben 2009. július 6. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. február hó 3. napján kihirdetett 5.B.541/2006/48. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I.r., III.r. vádlottakra megváltoztatja a következők szerint: I.r. vádlott vonatkozásában kiszabott szabadságvesztés végrehajtását oly módon súlyosítja, hogy végrehajtásának próbaidejét 2 év időtartamra felemeli, míg III.r. vádlott bűnös, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 1 875 (Egyszáznyolcszázhetvenöt) forint államot terhelő, míg 6 000 (Hatezer) forint III. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletével I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali visszaélés büntetében (Btk. 225. §), társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk.318. § (1), (4) bekezdés c), és magánokirat hamisítás vétségében (Btk. 276. §), ezért őt halmazati büntetésül 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, mely büntetés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk. 318. § (1) és (4) bekezdés a) pont), ezért őt 1 év börtönbüntetésre ítélte, mely büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre rendelte felfüggeszteni. III.r. vádlottat bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt 1 év időtartamra próbára bocsátotta. A bíróság által előterjesztett polgárjogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, továbbá rendelkezett az ügyben felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

Az ítélet ellen I.r., II.r., III.r. vádlottak, valamint védőik felmentés érdekében, míg az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott határidőben a vádlottak terhére, I. és II.r. vádlott vonatkozásában a büntetés súlyosítására, a III.r. vádlottat érintően a bűnösség kimondása végett jelentett be fellebbezést. Az I.r. vádlott védője által részletesen is indokolt fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság ítéletének 1-es tényállási pontja téves feltevéseken és hiányos bizonyításon alapul, ezért az megalapozatlan. Feltételezésen alapul már a tényállás a tekintetben is, hogy az I.r. vádlott tudomással bírt volna arról, hogy unokatestvérének II.r. vádlottnak a cége felszámolás alatt áll. Ugyancsak nincs bizonyíték arra, hogy I. és II.r. vádlott felvette a kapcsolatot a III.r. vádlottal, hiszen bizonyíték csak arra van, hogy ez a II.r. vádlott részéről történt meg. Téves a tényállás a tekintetben, hogy az építkezést műszaki vezető nem felügyelte, mert, bár műszaki felügyelő valójában tényleg nem, de műszaki ellenőr igen személyében, aki az építkezés tervezője volt. A felvett bizonyítás teljes körűségét is hiányolja a fellebbezés az első tényállási pont tekintetében, így azt, hogy az önkormányzatnál működő körjegyző kihallgatása nem történt meg maradéktalanul, nem lett bizonyítás felvéve arra vonatkozóan, hogy a II. r. vádlott más cég vagy vállalkozás tekintetében intézkedésre jogosult személy volt-e, nem lett meghallgatva műszaki ellenőr, továbbá tanú meghallgatása során sem törekedett a teljességre a bíróság.

A 2. tényállás tekintetében ugyancsak azt az álláspontját fejtette ki a fellebbezés, mely szerint az érdemi felülbírálatra nem alkalmas és hiányos, és részben iratellenes, ugyanis tanú és felesége tanúk nem tekinthetők érdektelen vallomástevéőknek. Nem történt meg felszámoló biztos és tanú szembesítése sem, nem értékelte megfelelően a bíróság a tanú szavahihetőségét, s azt a tényt sem, hogy tanú számlát nem nyújtott be a .. önkormányzathoz, így fizetési késedelemről ez okból sem lehet beszélni.

A 3. vádpont tekintetében ugyancsak bizonyítási hiányosságokat kifogásolt, amiatt, hogy fontos tanúk meghallgatása elmaradt. A rendelkezésre álló bizonyítékok pedig nem elegendőek a bűnösség megállapításához.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen így az I.r. vádlott védője már elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, s az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat meghozatalára utasítását indítványozta, míg másodlagosan kérte az I. r. vádlott felmentését.

A II.r. vádlott védője a fellebbezési eljárásban megtartott nyilvános ülésen arra hivatkozott, hogy valójában büntetőjogi vonatkozása nem lehet a II.r. és a tanú között létrejött ügyletnek, hiszen a II.r. vádlott magánszemélyként vásárolt halasztott fizetéssel építőanyagot, amit előzetes letartóztatása miatt nem tudott megfizetni.

A III.r. vádlott és védője a fellebbezési eljárásban 2009. június 18. napján visszavonta a bejelentett fellebbezését.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf. 148/2009/1-I. számú átiratában az ügyész fellebbezést fenntartotta és egyetértett az I. és II.r. vádlottak büntetésének súlyosítására irányuló ügyész fellebbezés indokaival oly módon, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamát és a végrehajtás felfüggesztésének próbaidejét hosszabb, törvényes mértékben kérte megállapítani. A III.r. vádlott tekintetében pedig indítványozta, hogy

bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében mondja ki a bűnösségét a bíróság.

A bejelentett ügyészi fellebbezés részben alapos.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására valamint intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a büntetőeljárást, melynek során az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat a szükséges körben beszerezte és azokat teljes körűen hibátlan indokolást adva értékelte. A vádlottnak a bűncselekmények elkövetését tagadó védekezését meggyőző érvekre hivatkozva vetette el, az általa megállapított tényállás megalapozott az a Be. 351. § (2) bekezdés szerinti hiányosságban nem szenved, így a másodfokú bíróság a Be. 351. § (1) bekezdése alapján ítéletét erre a tényállásra alapította.

Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban lehetőség nincs (Be. 351. § (1) bekezdés).

Tévesen hivatkozik az I.r. vádlott védője fellebbezésében arra, hogy csupán feltételezésen alapul az, hogy az I.r. vádlott tudomással bírt arról, hogy unokatestvére II.r. vádlott cége felszámolás alatt áll. Erre egyértelmű bizonyosság vonható le a III.r. vádlott tanúként tett vallomásából, hiszen őt azért vonta be az I.r. vádlott az építkezésbe formailag, mert a II.r. vádlott a munkálatokat már nem végezhetett. Ezt megerősítő következtetés vonható le egyébként tanú vallomásából is, hiszen ez a tanú is elmondta, hogy a polgármesternek kellett személyesen felelősséget vállalni az elszállított építőanyagok kifizetéséért, mert a II.r. vádlott már nem volt hitelképes. Az I.r. vádlott által elkövetett hivatali visszaélésre egyértelmű következtetés vonható le a megállapított tényállásból, hiszen unokatestvérenek a II.r. vádlottnak jogtalan előnyt biztosított azáltal, hogy egy olyan építkezés lebonyolítására biztosított neki lehetőséget, amire egyébként törvényes lehetősége már nem lett volna. Nem fogadható el az I.r. vádlottnak és védőjének az az érvelése sem, miszerint III.r. vádlottal csak a II.r. vádlott vette fel a kapcsolatot, hiszen a III.r. vádlott tanúként tett vallomásából egyértelmű, hogy nemcsak a II.r. vádlottal, hanem a polgármester foglalkozású I.r. vádlottal is kapcsolatban állt.

Tévesen kifogásolta a fellebbezés azt is, hogy nem folytatott le az elsőfokú bíróság bizonyítást arra nézve, hogy II.r. vádlott jogosult volt-e vállalkozási tevékenységre vagy sem, más cégnek intézkedésre jogosult tagja, alkalmazottja vagy egyéni vállalkozó volt-e, hiszen erre nézve az elsőfokú bíróság tanácsának elnöke tett fel számára kérdést, ami a 9. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldalán rögzítve is van. A II.r. vádlott a kérdésre válaszolva elmondta, hogy nem volt bejelentve sehova és alkalmazottja sem volt más cégnek vagy vállalkozásnak, azonban az ezzel kapcsolatos további kérdésekre a válaszadást megtagadta.

Szükségtelen lett volna az első tényállási pont kapcsán a körjegyző, vagy tanú további kihallgatása az első fokon eljáró bíróság részéről, hiszen a hivatali visszaélés bűncselekménnyel kapcsolatos történeti tényállás így is aggálytalanul megállapítható volt. A tárgyalás anyagává tett bizonyítási eszközökből a másodfokú bíróság megállapította, hogy tanú kihallgatása az elsőfokú eljárás során megtörtént, melynek során felhasználásra került már tanú a nyomozás során tett vallomása is, amiből kiderül, hogy a műszaki ellenőri feladatokat nem ő végezte, mert ezzel tanú volt megbízva. tanúvallomásából pedig az állapítható meg, hogy ő szerződést 2004. március után kötött erre a feladatra és az ezt megelőző időpontban nem volt érintett az ügyben. Mindezek alapján helyes az elsőfokú bíróság által megállapított I. számú tényállásrésznek az a megállapítása 2003 decemberi időszakkal bezáróan, hogy az építkezést „ebben az időszakban” műszaki vezető nem felügyelte.

Szükségtelennek találta a bíróság további bizonyítás felvételét az egyes tényállási ponthoz kapcsolódó szakértői vélemény, valamint Kft. által elvégzett munka ellenértékének további pontosítása érdekében, ugyanis ezzel kapcsolatban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján okszerűen rögzítette a tényeket a bíróság a tényállásában, és helyesen hivatkozott arra a jogi indokolásban is, hogy az első tényállás kapcsán a bűnösséget a hivatali visszaélés büntetnének azon fordulatára alapította, hogy másnak jogtalan előnyt szerzett hivatali kötelességét megszegve. A teljesítmény nélküli kifizetés ellenére is mellőzte a bíróság annak megállapítását, hogy az I.r. vádlott célja jogtalan hátrány okozása lett volna.

A 2. tényállási pont kapcsán is szükségtelennek ítélte az ítélet tábla további bizonyítás lefolytatását. Az egymással valószínűleg kapcsolatba sem kerülő felszámoló biztos és tanú szembesítése teljes mértékben szükségtelen lenne. tanú valóban nem tekinthető teljesen érdektelen tanúnak az ügyben, hiszen ő sértettként jogosan hozzá szeretne jutni a pénzéhez, azonban ez nem zárja ki azt, hogy a bíróság az ő vallomását elfogadja. A tanú egyébként nem állított olyat, hogy az önkormányzat kezességet vállalt volna a II.r. vádlott tartozásának a kifizetésére, hanem arról számolt be, hogy az I.r. vádlott meggyőzésének hatására adott át halasztott fizetéssel árut a II.r. vádlott részére, aminek a kifizetését a polgármesteri hivatal részéről közvetlenül is ígérte.

A 3. tényállási pont kapcsán ugyancsak nem foghatott helyt a III.r. vádlottnak a saját magára is terhelő beismerő vallomásán alapuló tényállás megváltoztatására irányuló védői indítványt, ami alapvetően a mérlegeléssel megállapított tényállást támadja.

Összességében helytállóan állapította meg az első fokon eljáró bíróság, hogy a III.r. vádlott által képviselt cég kizárólag a nevét adta a ténylegesen a II.r. vádlott által nem alvállalkozóként végzett kivitelezési munkálatokhoz. I.r. vádlott, mint Község polgármestere tevékenyen közreműködött abban, hogy ilyen módon munkához és ezzel bevételhez az az jogtalan előnyhöz juttassa II.r. vádlottat, akinek a cége ellen ekkor már felszámolási eljárás folyt. A jogtalan előnyszerzés célzata az elkövetés körülményeiből egyértelműen megállapítható. A II.r. vádlottnak nyújtott jogtalan előnyszerzéssel összefügg az, hogy az I.r. vádlott akkor is visszaélt hivatali helyzetével, amikor a nagyrészt pályázati pénzből finanszírozott kivitelezéssel összefüggő legfontosabb kérdésekről, így a kivitelező személyéről, a nagyobb tételű kifizetésekről nem tájékoztatta a képviselő testület tagjait és a részki fizetéseket megalapozó teljesítés igazolásakor jogosultság hiányában járt el.

A 2. tényállási pontnál ugyancsak megállapítható a rendelkezésre álló okszerűen értékelt bizonyítékokból, hogy az I. és II.r. vádlottak a sértettet a halasztott fizetésben való megegyezéskor tévedésbe ejtették. Az elsőfokú bíróságnak ezzel kapcsolatos indokolása kiegészítésre nem szorul.

Az 1. tényállási pontra figyelemmel az sem kétséges, hogy a III.r. vádlott által kiállított és felhasznált számlák fiktívek voltak, ezáltal a magánokirat-hamisítás vétsége a vádlottak részéről megvalósult. A megállapított tényállásból így helytállóan következtetett az első fokon eljáró bíróság a vádlottak bűnösségére, azonban egyetértett az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség indítványával a tekintetben, hogy a III.r. vádlottnál a törvény kötelező rendelkezése ellenére a bűnösség kimondása elmaradt a próbára bocsátás intézkedés alkalmazása mellett (Be. 330. § (2) bekezdés b) pontja).

Az első fokon eljáró bíróság helyesen sorolta fel a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosbító körülményeket, azonban figyelmen kívül hagyta azt, hogy a Btk. 89. § (3) bekezdése alapján a büntett miatt kiszabott szabadságvesztést legkevesebb 2 év időtartamra lehet próbaidőre felfüggeszteni.

Egyebekben az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy az első fokon eljáró bíróság a vádlottak cselekményeinek konkrét súlyához igazodó büntetést szabott ki az I. és II.r. vádlott esetében, míg a III.r. vádlottnál helyesen alkalmazott intézkedésként próbára bocsátást.

Mindezek alapján az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a jelzett körben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2009. július 6.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

. Elek Balázs sk.
előadó bíró

. Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja

Záradék:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 5.B.541/2006/48. számú ítélete a Debreceni Ítéletábra Bf.II.267/2009/11. számú ítéletében írt változtatásokkal a mai nappal jogerős és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2009. július 6.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő